

Ellenőrző bírói jelentés a 2014. évi Hungária Kupa 4-5. napjáról

Rendező szerv: *Tipo Tájfutó és Környezetvédő Egyesület és a Maccabi Vívó és Atlétikai Club Tájékozódási Futó szakosztálya*

Időpont: 2014. augusztus 23-24. (szombat-vasárnap)

Helyszín: *Pálosvörösmart, a Kékes déli oldalának alsó részei*

Versenybíráóság elnöke: *Tóth Tamás*

Pályakitűző: *Mihácz Zoltán*

Előkészületek, együttműködés: az MTF Sz Versenybizottsága több mint egy évvel a verseny előtt kért fel a Hungária Kupa 4-5. napjának ellenőrző bírói feladatainak ellátására. Felkérésemet követően felvettem a kapcsolatot az aktuális versenynapok pályakitűzőjével Mihácz Zoltánnal. Kikérte tanácsomat a versenynapok távjainak kialakítása során és a versenyt megelőző egy évben többször is konzultáltunk a célhelyet, a térképet és a pályák vezetését illetően.

A verseny rendezőivel való együttműködés zökkenőmentesen zajlott. Július közepére kész térképet ígértek, amit kb. hat héttel a verseny előtt meg is kaptam. A pályákról a pályakitűzővel több körben is konzultáltunk, láttam a nyomdába elküldött térképeket és a pótszimbólokat is. A célrajzról is konzultáltunk előzetesen. Probléma itt tehát nem adódott.

Ellenőrzés: a terepengedélyek rendben voltak. A kistekelt pontok nagy részét a verseny előtt öt héttel leellenőriztem. Sajnos elszámoltam magam, egy hosszú napot terveztem az ellenőrzésre (14 órát), azonban a nagy melegben fizikailag ezt nem tudtam teljesíteni. Kb. 20-25 pontot nem ellenőriztem le a verseny előtt a közel 200-ból. Nem hittem, hogy ez problémát fog jelenteni, hiszen a leellenőrzött pontok mind rendben voltak. Sajnos később kiderült, hogy két stekk nincs jó helyen, ám ezt szerencsére még a verseny előtti napokon jelezték a felvezetők és javítottuk a problémát. Néhány pályát átterveztettem, mert kicsit hosszúnak és nehéznek tartottam őket. A pályákkal, pontokkal kapcsolatos javaslataimmal kapcsolatban a pályakitűzővel a legtöbb esetben sikerült konszenzusra jutnunk. A legnagyobb problémám a térképpel volt.

Térkép: a térképet először a 2013. évi Tipo Kupa után láttam. Már ekkor is meglepett, hogy milyen sok objektum van a térképen. A terepi ellenőrzés során összességében a térképet rendkívül pontosnak találtam (GPS-szel lett felmérve/készítve), azonban a generalizálás szinte teljes hiányát fedeztem föl. A Nemzetközi Tájfutó Térkép Jelkulcsot (ISOM) véleményem szerint is lehet némileg rugalmasan alkalmazni, de itt a térképen rendkívül apró részletek is rajta maradtak.

A legnagyobb problémát számomra a térkép sziklarajza jelentette. Bizonyos területeken akár 20-30 cm magasságú sziklák is rákerültek a térképre, olyanok is, amelyeket a magas fű elrejtett. A

kőmezők ábrázolása szintén túl sűrűre sikerült, bizonyos részletek ezáltal kiolvashatatlaná váltak. A térkép különböző részein a sziklák ábrázolása különbözőképpen történt, a térkép nem volt egységesítve. Volt olyan hely, ahol nem tudtuk eldönteni, hogy a térképjavító vajon melyik 50 cm-es sziklát vette föl a térképre.

A növényzet ábrázolása szintén túl lett bonyolítva. Amikor lépésben ellenőriztem a térképet, valóban ki lehetett venni a kis sárga foltokat, ez azonban futás közben szinte lehetetlen vállalkozásnak tűnik. Néhol a zöldek határai a valóságban szinte láthatatlanok voltak. Összességében szerencse volt, hogy amíg az ellenőrzés alatt a növényzet eléggé elburjánzott, a versenyre sok minden elszáradt. Útból és ösvényből szintén kevés volt a terepen, erre a térképjavítók próbáltak ráerősíteni, de a versenyzőknek az ösvények megtalálása néhol jelentős problémát okozott.

A GPS-es térképjavítás negatív következményeként a domborzat ábrázolása kidolgozatlan maradt. Sok olyan finom részlet lemaradt a térképről, ami egy tapasztalt versenyző számára döntő lehet egy-egy útvonalválasztás során. Sajnos voltak a térképen olyan mini-gödrök is, melyeknek a mérete nem érte el az 1X1 métert, mélysége pedig a 30 cm-t.

Összességében azonban mindenképpen meg kell említeni, hogy a térkép ezzel együtt is abszolút alkalmas volt tájfutó verseny megrendezésére, 100%-ig pontosnak találtam. A generalizálás hiányzott, de valószínűleg (sajnos) ezt a versenyzők nagyobb része észre sem vette. Mindenesetre nem tartom követendőnek azt a térképjavítói felfogást, hogy a térképnek minden parányi részletet tartalmaznia kell.

A térképek nyomtatására digitális nyomdában került sor, a nyomdai előkészítést Tóth Adrián végezte, mintaszerűen. A sokszor problémát jelentő átlátszóságot is gyönyörűen sikerült megoldani. Az 1:10.000-es térképeknél apró probléma volt, hogy ahol a sárga, zöld és barna színek egymásra voltak rajzolva, a barna nem látszott rendesen. Ezzel együtt az összes 1:10.000-es térkép nyomtatása kiválóan sikerült. Az 5. napon a mezőny kb. 15%-a 1:15.000-es térképpel versenyzett. Itt a digitális nyomtatás nem tudta a megfelelő eredményt produkálni, a térképek a sok színnel telített részekben nem voltak megfelelően olvashatóak – szerencsére a versenyzők emiatt nem éltek közvetlen panasszal. Az 1:15.000-es térképeknél az offszet nyomtatás még mindig sokkal jobb eredményt produkál. A térképek kiváló minőségű vízálló papírra lettek nyomtatva.

Rajt: a rajt elhelyezése mindkét nap mintaszerű volt, a 4. napon egy árnyék nélküli réten, az 5. napon az erdőben lett elhelyezve. Dicséretes, hogy mindkét napon extra víz is került ki a rajtba. A szalagozás időben kikerült, a versenyzők számára elegendő bemelegítő terület állt rendelkezésre. A rajt felépítését és működtetését Lengyel Vilmos felügyelte, a rajtoltatás gördülékenyen, problémamentesen zajlott. Figyelemreméltó, hogy a rajt mindkét napon már közel egy órával a nullidő előtt készen állt a versenyre.

Cél: sajnos a Kékes déli oldalában nincsenek kiemelkedő célhelynek megfelelő mezők, így a cél ezúttal Pálosvörösmart község határában, egy rét végében lett kialakítva, talán az ideálisnál kissé messzebb a terep legjobb részeitől. A cél nagy pozitívuma volt annak közelsége a versenyközpontoz (2,5 km), illetve a közeli parkolás lehetősége. Sajnos a célban árnyék nem állt rendelkezésre, de szerencsénkre az időjárás megkegyelmezett a versenyzőknek és a hűvös, kissé

szeles, nem túl napos idő miatt erre igazából nem is volt szükség. Féltünk, hogy az 5. nap hajnalán bekövetkezett esőzéstől felázik a parkoló bemeneti útja, de végül ebből sem akadt probléma.

A viszonylag kis célterület éppen elegendő helyet biztosított a közel ezer ember fogadására, ráadásul nem is bizonyult túl nagyoknak a terület, mint sajnos sok más esetben. A célterületen elegendő kiszolgáló létesítmény (büfék, árusok) is helyet kapott. A WC-k kb. 100 méterre voltak a céltól, jelentős probléma ebből nem adódott.

Pályák: a tervezés legelső szakaszától az volt a cél, hogy a Hungária Kupa utolsó napjára még nyitott maradjon az összetett küzdelem és minden ezen a napon dőljön el. Így ezek a pályák eleve hosszabbra is voltak tervezve a szokásosnál. A 4. napi pályák némileg rövidebbek (egyes kategóriákban középtáv jellegűek) voltak. Az ellenőrző bírói munka kezdetétől fogva kiemelt feladatomnak tekintettem azt, hogy jó pályák szülessenek.

A 4. napi pályák egy trükkös ligetes résszel kezdődtek, majd némi meredek, köves fehér erdő után itt is vezettek a célba. Ez a ligetes nagyon sok versenyzőt megráfált. Szerintem jó volt, hogy az 1-3. nap monoton fehér erdői után valami változatosság is került az ötnapos versenybe és a 4. nap az előzőekkel ellentétben jobban meg is szórta a mezőnyt. Az 5. napi pályák leginkább fehér erdőben haladtak több hosszú, útvonalválasztós átmenettel és csak a végén mentek be az előbb említett ligetesbe.

A C-s pályák tervezéskor nehézségekbe ütköztünk, mivel kevés ösvény volt és ezek rosszul látszóttak. Emiatt igyekeztem a C-s pályákat a lehető legegyszerűbbre kérni. Rövidítettem még az időskorú versenyzők pályáin (de így is hosszúnak bizonyultak), illetve a 14A-s és 16A-s pályák technikai színvonalából vettem vissza.

Összességében a pályák hosszabbra sikeredtek a tervezettnél. Sajnos a tervezésnél nem számoltunk a köves területekkel, a magas fűvel és a sok szintkülönbséggel. Nagy zavargás a hosszú pályák miatt mindazonáltal nem volt, azokat utólag sikeresnek ítélem.

Problémák: egy ezerfős versenyen mindig több a probléma, mint egy kisebb eseményen. A problémákat a Rendezőség és az ellenőrző bíró igyekezett rugalmasan, a versenyzők érdekeit figyelembe véve kezelni. Meglepő módon az 5. napon (a pályák hosszától eltekintve) nem adódott jelentős beavatkozást igénylő helyzet. Álljon itt az összes probléma:

- Darazsak. A 4. napon a terepen a versenyzők fák odvaiban lakó vaddarazsakat zavartak föl, a terep két különböző részén, mintegy 20 méteres körben. Az egyik hely érintett több C-s pályát is. Összességében a darazsak 20-30 versenyzőt csíptek meg, többeket kifejezetten csúnyán. A versenyorvos mellé egy önkéntes orvos is beállt segíteni, a Rendezőségnek extra kalcium-injekciókat kellett hozatnia. Az eset miatt a mentők is kijöttek a célterületre.
- A darazsak egyik fészke a 123-as pont környékén volt, a pontot érintő legtöbb versenyző elment a darázsfészkek mellett. A Rendezőség úgy döntött, hogy az ezen pontot érintő kategóriákban (W14C, W15-18C, W21C, M14C, M15-18C) a 4. nap nem számít bele az összetett értékelésbe.
- A Rendezőség a napi eredményhirdetés során fair play díjjal tüntette ki az esetben a gyerekeket a célba segítő versenyzőket.

- A Rendezőség bekerítette a verseny során ezeket a területeket és a versenyzőket elterelte a környékről. Ebből adódtak is problémák: két versenyző állítása szerint a rendezők utasítására (?) a saját pontja helyett fogta meg a 123-as pontot. Mivel ez a pont nekik nem esett volna útba és a saját pontjukat nem fogták meg, hibás pontfogással szerepelnek az eredménylistában.
- Másnap a Rendezőség a verseny előtt megpróbálkozott a vaddarazsak kiirtásával, ámde nem jártak sikerrel. Ugyanakkor vasárnap az orvosi sátorba nem érkezett jelentés darázscsípésről.
- Egy F14-es versenyzőről érkezett jelentés, miszerint „betörte a fejét és ömlik belőle a vér”. Az edzője látta az esetet és beküldte az egyik versenyzőtársat a célba szólni. Az állítólag betört fejű versenyző később beérkezett a célba, ránézése nem volt komoly baja. A versenyzőtárs, aki az eset miatt gyakorlatilag feladta a versenyét, visszament a pályára és végül teljesítette azt. Az Ő fair play díjas cselekedetével járó idővesztését jóváírtuk.
- Több versenyző panaszkodott a térkép miatt, miszerint a célba vezető völgy sokkal meredekebb a jelzetnél, illetve a célhoz közeli ligetes részben nem jó a térkép. Személy szerint erről azt gondolom, hogy nehéz futási sebességnél megítélni a térképjavítás minőségét, szerintem komoly problémák ezzel nem voltak.

Időjárás: Mindkét napon rendkívül nagy szerencsénk volt az időjárással. Szombaton gyengén felhős, 22 fokban futhattak a versenyzők, míg vasárnap egy esővel is járó hidegfront után mindössze 20 fokra emelkedett a hőmérséklet. A terep mindkét nap száraz volt. A vizes talaj néhány meredekebb részt csúszóssá, balesetveszélyessé tehetett volna.

Egyebek: A versenyen óvás, komoly sérülés (a darázscsípéseken kívül) nem történt. A rendezők és a versenyzők a területet rendben, tisztán hagyták el. A 4. napi eredményhirdetésre szombat este, az összetett eredményhirdetésre vasárnap délután, rendben sor került. Papíralapú eredménykirakásra nem került sor, az eredmények egy monitoron (és wifin keresztül) voltak követhetőek, ezzel kapcsolatban probléma nem merült fel. A tájékoztatás megfelelően zajlott, bár néhány interjú feldobhatta volna a hangulatot.

Összegzés: a 2014. évi Hungária Kupa 4-5. napját az elvárásokhoz képest is kifejezetten jól sikerült megrendezni. Jómagam le voltam nyűgözve, hogy Tóth Tamás milyen profi módon irányította a stábot, láthatatlanul volt ott mindenhol, mindenről tudott, mindent kézben tartott. A stábban mindenki tudta a feladatát, a részfeladatok vezetőin látszott a sokéves tapasztalat, az odafigyelés és a versenyzők érdekeinek a szem előtt tartása.

Miskolc, 2014. augusztus 26.

Less Áron s.k.
ellenőrző bíró